

คนขายไอติมอายุราวห้าสิบกว่า ผมขาวแซมเทา รอยย่นเต็มใบหน้าราวกับผ้า
ขี้ริ้วเก่ายับย่น แต่เขายิ้มแย้มแจ่มใสทุกครั้งที่เราเห็นพวกเขาหลังโรงเรียนเลิก
เราเรียนชั้นประถมในโรงเรียนวิริยสวัสดิ์ โรงเรียนเล็ก ๆ ประจำอำเภอ
สอนแค่ชั้นประถมเท่านั้น นักเรียนทั้งโรงเรียนมีสองร้อยคน

คนขายไอติมสะพายกระตึกกระบอกยาราวสองฟุต เส้นผ่าศูนย์กลาง
หนึ่งคืบ หุ้มด้วยไม้ไผ่สานมีสายสะพาย ภายในกระบอกเป็นสองชั้น ระหว่าง
ชั้นอัดน้ำแข็งจนเต็ม คนขายไอติมสะพายกระตึกสองกระบอกมาโรงเรียน
ทุกวัน รอพวกเราอยู่หน้าประตูโรงเรียนตั้งแต่บ่ายสอง เมื่อเสียงระฆัง
สุดท้ายตีเลิกเรียนเวลาบ่ายสาม พวกเรากรูออกจากห้องเรียนไปที่ประตู
ที่นั่นพ่อค้าแม่ค้าวางแผงขายขนม ลูกกวาด ของเล่น ส่วนข้าพเจ้าวิ่งไปที่คน
ขายไอติม

มันเป็นไอติมน้ำหวานธรรมดา สีฉันทหลากหลาย สีแดงคือรสสละ สี
ส้มคือรสส้ม นอกจากนี้ยังมีไอติมกะทิสด ไอติมเผือก ไอติมถั่วแดง ทุกชนิด

เลียนไม้แบนปลายทั้งสองมน ราคาแท่งละหนึ่งสลึง

ไอติมเจ้านี้พิเศษกว่ารายอื่น ๆ คือมีโปรโมชัน! หากกดปลายไอติมแท่งใดแล้วพบแถบสีแดงที่ปลายไม้ จะได้รับไอติมฟรีอีกแท่งหนึ่ง

ข้าพเจ้ากินไอติมมาหลายครั้ง ไม่พบแถบสีแดงสักครั้ง แต่เพื่อนหลายคนของข้าพเจ้าโชคดีพบไม้ปลายแดงบ่อย ๆ

วันหนึ่งหลังชั่วโมงวาดเขียน ข้าพเจ้าหยิบดินสอสีแดงออกมา ฝนสีแดงบนปลายแท่งไม้ไอติมที่เก็บไว้ ครั้นหลังเลิกเรียน ข้าพเจ้าก็วิ่งไปที่คนขายไอติม ยื่นแท่งไม้ปลายแดงให้เขา

ลุงรับแท่งไม้ไอติมแท่งนั้นมา ระบายรอยยิ้ม “วันนี้โชคดีนะ เปี้ยก”

ข้าพเจ้ายิ้มเผลอ กินไอติมแท่งใหม่อย่างสบายอารมณ์

หลังจากนั้นก็ดูเหมือนข้าพเจ้าจะพบ ‘โชค’ เสมอ ๆ ทุกอาทิตย์ ได้กินไอติมฟรีบ่อย ๆ ข้าพเจ้าทำเช่นนั้นมาจนถึงชั้น ป. 5 ก็เลิก แม่สั่งห้าม เพราะฟันของข้าพเจ้าผุอย่างหนัก ค่าหมอฟันแพงเกินกำลังครอบครัวเรา

ข้าพเจ้าเรียนจบชั้นประถมจากโรงเรียนวิริยสวัสดิ์ แล้วไปเรียนต่อชั้นมัธยมที่กรุงเทพฯ ข้าพเจ้าเรียนจบด้วยคะแนนดี เลือกเรียนต่อคณะพาณิชยศาสตร์ จบด้วยคะแนนดีเยี่ยม ข้าพเจ้าเรียนปริญญาโทสายบริหารธุรกิจ เมื่อนั้นจึงเข้าใจว่าแม้คนขายไอติมไม่ได้จบปริญญาเอ็มบีเอ. เขากลับเข้าใจหลักการตลาดดี โปรโมชันของคนขายไอติมยังใช้ได้จนถึงบัดนี้ แต่แผนการตลาดนี้อาจจะล้มเหลวหากเจอคนโกงเช่นที่เด็กชายคนหนึ่งทาสีแดงบนไม้ไอติม

ข้าพเจ้ารู้สึกผิดในเรื่องนี้มายี่สิบกว่าปี แม้ว่ามูลค่าของไอติมที่ข้าพเจ้าโกงจะเป็นเงินเพียงไม่กี่บาท แต่มันก็ทำให้ข้าพเจ้าอยู่ สลัดไม่ออก ทุกครั้งกินไอศกรีมในร้านใด ๆ ข้าพเจ้ามักนึกถึงลุงคนนั้น

ข้าพเจ้ากลับไปเยี่ยมโรงเรียนแรกของข้าพเจ้าเสมอ บางครั้งคาดว่า จะพบลุงขายไอติมคนนั้น ข้าพเจ้าอยากขอโทษเขา แต่ก็ไม่เคยพบเขาเลย โรงเรียนวิริยสวัสดิ์เปลี่ยนไปมาก บัดนี้สอนถึงชั้นมัธยมปลาย พื้นที่ว่างด้านหน้าโรงเรียนขยายเป็นอาคารเรียนหลังใหม่ ชั้นหนึ่งเป็นห้องอาหาร ภายใน